

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Doodstijding

En wij allen vallen af als een blad.

Jesaja 64 : 6b

Treffend beeld aangaande de vergankelijkheid van de mens, dat ons in dit tekstwoord voor ogen wordt gesteld.

Opkomen, blinken en verzinken, is het lot van iedere dag. Niets op aarde bestendiger, dan de onbestendigheid zelf.

De machtige stamboom van het mensdom, met haar duizenden, ja miljoenen takken en twijgen, schudt met elk wegstervend geslacht zijn bladeren af, om een nieuw geslacht weer te doen ontspruiten.

Maar ook dit is slechts voor een tijd. Want op de lente van het jonge leven volgt de zomer van manlijke leeftijd, doch straks treedt het seizoen van verwelken en verdorren in, en niet lang, of men ziet het eens zo bloeiende leven ondergaan in de dood.

Ja:

Voorgeslachten gingen henen,
En wij bloeien op hun graf.
Ras zal men ook ons bewenen!
Als een bloem valt 't leven af.

Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en de zonde is de dood, en de dood is doorgedaan tot alle mensen, in welke allen gezondigd hebben. Ja, wij hebben ons allen gezondigd in een staat des doods.

Wij allen hangen als verdorde bladeren aan de boom en we weten, dat dit verdorde gebladerte, straks, wanneer de wind zich over 't woud laat horen, afvalt en weggevoerd wordt door de wind.

Het afvallend en verdorrend gebladerte in dit herfstgetij is het beeld van 's mensen vergankelijkheid en broosheid. Het is een zichtbare prediking, dat we allen reizen naar dood en graf.

Een predikant zat eens in overdenking aangaande zijn preek, toen een verdord blad langs de vensterbank schoof. Dit deed hem de pen opnemen en hij schreef:

De dood heeft mij een brief geschreven
Ik las hem op het dorrend' blad.
Dat door de stormwind voortgedreven,
Op 't vensterglas had postgevat.
Dus las ik, wandelaar, rep uw schreden,
Uw avond komt, uw nacht daalt neer.
Doe wat gij nog kunt doen op heden,
Want morgen daagt u ras niet meer!

Israël, het was eenmaal door God geplant als een groene inlandse boom. Het was beweldadigd, mild en overvloedig. De Heere

had Zijn inzettingen en wetten hun bekend gemaakt.

Zo wou Hij met geen volken hand'len,
Die moesten Zijn getuigenissen,
En Zijn verbondsgeheimen missen.

Wat al bemoeienissen had de Heere met dit volk gemaakt. En dan, Hij had gezocht naar vrucht, doch, hij heeft niets dan stinkende vruchten voortgebracht.

Dies heeft God, die boom doen verdorren. En is het Woord des Heeren vervuld: Zo zullen alle bomen des velds weten, dat Ik de Heere, de hoge boom vernederd heb, de nederige boom verheven heb, de groene boom verdroogd, en de droge boom bloeiend gemaakt heb. Ik de Heere heb het gesproken, en zal het doen.

Andere volken kwamen en heersten over hen. Gelijk bladeren vielen ze af van de boom. Hun misdaden verwekten de storm van Gods toorn, zodat straks de Chaldeen kwamen en hen wegvoerden van stad en tempel en verstrooiden onder de volken.

Wij allen vallen af als een blad, zo roept Jesaja uit, als hij dit in profetisch vergezicht aanschouwt.

Dit gold voor Israël, dit geldt voor ons! Voorzeker, ieder die in 't licht van zijn eigen schuld en ongerechtigheid, zijn vergankelijkheid en het onbestendige van dit leven leert zien, moet uitroepen met Mozes, Psalm 90: „Door Uw toorn vergaat ons kwijnend leven”.

Voorwaar, als we met onze toestand voor God, ja onder God mogen komen, en erkennen onze diepe verdorvenheid en onze schuld voor God, dan toch is er aan des mensen zijde geen verwachting meer.

Dan wordt aller mensen adel draf,
Ja, onze heerlijkheid, als vliegend kaf.

Doch, als het dan aan de zijde van het scep-sel is:

Waar alle hoop mij gans ontviel
En niemand zorgde voor mijn ziel.

Dan wordt dit het wonder, dat het aan Gods zijde mogelijk is. Mogelijk in Hem, Die het onmogelijke mogelijk maakt, en dat in Hem, Wiens naam is Wonderlijk, Die machtig is om te verlossen.

Daartoe is Hij Zelf in onze natuur en ons

VAN DE ADMINISTRATIE

Terwijl wij dit schrijven (14/10-'68) hebben ruim 500 abonnees aan ons verzoek voldaan, ons het verschuldigde abonnementsgeld toe te zenden. Hartelijk dank voor deze spontane medewerking. Nu resten nog een 200 abonnees, die wij gaarne tot 1 nov. a.s. gelegenheid geven tot betaling. Zou het kunnen dat niemand achterblijft? Wij blijven uitzien naar uw daadwerkelijke steun, want daardoor bespaart u ons veel werk. Ook werden wij weer bijzonder verblijd met verschillende giften; daar wij sinds de laatste verantwoording f 429,15 ontvingen w.o. een gift van f 100,- van Mevr. H te P die ons gelijktijdig een bemoedigend schrijven toezond, wat ons werkelijk heeft verkwikt. Ik zie uit naar een volgend schrijven, zoals u beloofde en dan hopen wij tijd te kunnen vinden u terug schrijven; inmiddels verwijzen we u naar Matth. 15 : 21 t/m 28.

Ook ontvangen wij steeds weer bladen retour met de mededeling van de P.T.T. verhuisd of onjuist adres. Vandaar nogmaals ons vriendelijk verzoek, om bij eventuele adreswijziging of onjuist adres, dat direkt aan ons te melden, waardoor u ons veel werk bespaart en onnodige porto-kosten voorkomt. Ons blad blijven wij bij de voortduur in aller medewerking aanbevelen. Ons gironummer is 704350 t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand”, V. Eeghenstr. 14, Alphen a.d. Rijn.

v.d.L.

vlees geopenbaard, en heeft plaatsbekledend en schuld overnemend de vloek der zonde, en dat is de dood, op- en overgenomen. Daartoe is Hij Zelf als een verdord blad weggeslingerd, zo ver, dat Hij daar terecht kwam, waar wij allen verkeren: in de dood, en roept Hij door Zijn Geest reeds profetisch in Ps. 22 uit: „Gij legt Mij in het stof des doods”. Doch nu, ingegaan in de dood, heeft Hij de dood door Zijn dood gedood, en heeft het leven en de onsterfelijkheid aan het licht gebracht.

In Sions Borg is de storm van Goddelijke toorn uitgewoed, jegens al Zijn volk. En omdat Hij nu als een verdord blad is weggevoerd, zo heeft Hij de eeuwige levenskracht voor Zijn volk aangebracht.

En zo wordt er als vrucht van Jezus' lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid door de kerk gezongen:

Want hij zal zijn gelijk een frisse boom,
In vette grond, geplant bij ene stroom.

Deze levensvernieuwing, als vrucht van Jezus' levend makende Geest ten aanzien van dode zondaren, is noodzakelijk persoonlijk te ervaren. Want de Heere komt in Christus het leven te openbaren in de dood van het scep-sel. En dit geschiedt alleen door de ontdekkende, afsnijdende en vernieuwende kracht van die Geest, waarvan Paulus spreekt in Rom. 8 : 11: „En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterflijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont”.

En als we dan het matte hoofd neerleggen op het doodspeluw, dan zal de levende hoop, die we op Hem mogen hebben, op Hem alleen doen zien, Die gezegd heeft: „Vrees niet, want Ik ben dood geweest en Ik leef, en Ik heb de sleutels der hel en des doods”.

S

S

Van de redactie

Een lezer uit S. vraagt inlichtingen over de twaalfallen van Kohlbrugge. Tot mijn spijt kan ik hem nog geen antwoord geven. Wat hij vraagt is een onderzoek waard. Daar ben ik op het ogenblik mee bezig. Ik wacht nog op gegevens. Ik hoop te zijner tijd hierop terug te kunnen komen.

Ik wil ook de aandacht vestigen op de advertentie in dit nummer: Biedt zich aan. De inzender daarvan is mij onbekend. Maar hij schrijft, dat hij een werkkring zoekt in die plaats of omgeving, waar hij met zijn jong gezin ook zondags nog die waarheid kan beluisteren, waar de zondaar op het diepst vernederd en de Heere op het grootst verheerlijkt wordt. Hij heeft al eens een advertentie in

een ander blad geplaatst, maar tot nu toe niet met het gewenste resultaat. Hij wil zich in de middellijke weg begeven. Vandaar deze advertentie.

Op deze wijze wil ik de advertentie onder de aandacht van de lezers van ons blad brengen. Is er niet één van onze lezers, die kan en wil helpen? Dat zou voor dit jonge gezin verblijdend zijn.

Het bericht van de administrateur, dat velen aan zijn verzoek om het abonnementsgeld te betalen hebben voldaan, verheugt mij. Laten de overblijvende abonneés nu ook even het verschuldigde voldoen. Dit spaart br. Van der Lee veel werk en u de inkasso-kosten. Mogen we op uw medewerking rekenen? Hartelijk dank.

B.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

67.

Vanuit de Schrift moet het ons duidelijk worden, dat de zaligheid haar oorzaak, gronden doel heeft in de Heere. Alle roem is uitgesloten door de wet des geloofs en zo kan dat alleen door het geloof beleefd worden.

Toen het Hoop door Getrouw duidelijk gezegd was, dat hij alleen door de toerekening van de borggerechtigheid van Christus in het geloof kon zalig worden, maakte hij bedenkingen. Hij dacht, dat de Heere Jezus niet gewillig was om hem te redden van het verderf en te stellen in de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat.

Maar in deze menselijke bedenkingen liet Getrouw hem niet staan, want dan zou hij nog steeds verder gaan in de redeneringen van het ongelooft.

Belangstellend vraagt de Pelgrim nu aan Hoop: „Wat zei Getrouw toen tot u?”

„Hij zei mij, dat ik zelf tot Hem gaan moest om mij te overtuigen. Doch ik vond deze aanmatiging te groot. Hij wierp mij echter tegen, dat ik genodigd werd om te komen. Daarop gaf hij mij een boek, waarin ik die nodiging van Jezus kon lezen om mij aan te sporen met vrijmoedigheid tot Hem te komen, en hij zei mij, dat elke tittel en jota van dat boek vaster stond dan hemel en aarde. Ik vroeg hem toen wat ik doen moest als ik tot Hem ging. En hij antwoordde, dat ik op mijn knieën, met mijn ganse hart de Vader moest smeken Hem aan mij te openbaren.”

Kostelijk is het onderwijs, dat Getrouw hier heeft gegeven aan Hoop, en dat geldt ook voor ons. „Daar is geschreven in de profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij”. Het gaat hier om het onderscheid tussen nemen en aannemen.

Alles werd door de Joden, die van de broden gegeten hadden, in het werk gesteld tot Jezus te komen, om Hem met geweld te nemen en Koning te maken. Nemen, omdat Hij hun paste als broodkoning. Velen nemen de Heere Jezus tot vergeving der zonden en zij zijn klaar, zonder in Hem te zoeken de vernieuwing des levens. Zij kunnen het best in de zonde houden als zij zich maar bevrijd weten van de straf, en dat zal niet bestaan. Met behoud van de zonde zal het niet gaan.

In dat verband heeft de Heere Jezus gezegd: „Maar Mijn Vader geeft u dat ware brood uit de hemel”. En van dat Goddelijk geven door de Vader om het ware brood uit Zijn hand aan te nemen, wilden de Joden niet weten. Wie neemt is een dief en dat geeft hem niet de minste verplichting. Met dat nemen blijft de godsdienstige mens zijn eigen heer en meester. Als de koning, die wederrechtelijk genomen wordt, niet handelt naar de wil van de mens, dan wordt hij weer afgezet. „Niemand kan tot Mij komen”, zegt de Heere Jezus, „tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke”. En daar de Joden Zijn Goddelijke zending door de Vader niet wilden erkennen, was het niet mogelijk in het geloof tot Hem te komen.

Zij wilden alleen maar tot Hem komen met behoud van hun wettische en eigenwillige godsdienst.

Zolang het Hoop niet duidelijk was, dat de Zoon Gods gezonden is door de Vader, kon hij niet tot Hem komen, om Hem aan te nemen en gesteld te worden in de vergevende liefde des Vaders. Vandaar die schuchterheid in het hart der oprechten. Hoop durfde zich het recht niet aan te matigen tot de Heere Jezus te komen om zijn zonde te verzoenen. Doch daarvan zult u nooit iets bespeuren bij de hypokrieten. Bij het licht van de Heilige Geest moet het Hoop duidelijk worden, om getrokken te worden tot de Heere Jezus, dat de Vader Hem daartoe geschonken en gezonden heeft. Het recht van komen ligt niet in onze boetvaardigheid of in een andere gestalte des harten, maar alleen in de schenkende en zendende liefde van de Vader.

Getrouw heeft Hoop vanuit het onderwijs door hem gegeven, leren bidden. En daartoe laat de Heere ook ons delen in de onderwijzingen van Zijn Woord. Hij komt ons de troon van Zijn genade te openen. „Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd”.

Getrouw heeft Hoop opgewekt vanuit de openbaring van Gods ontfermende liefde in Christus, met vrijmoedigheid toe te gaan tot de troon der genade. „Spreek dan”, zo sprak hij tot Hoop, „op deze wijze: O God, wees mij, zondaar, genadig! Geef mij Jezus Christus te kennen en in Hem te geloven, want ik zie in, dat ik zonder Zijn gerechtigheid en zonder geloof geheel verloren ben; Heere, ik heb gehoord, dat Gij een barmhartig God zijt en dat Gij hebt gewild, dat Uw Zoon Jezus Christus de Zaligmaker der wereld zou zijn; wat meer is, dat Gij gewillig zijt Hem te schenken aan zulk een arm zondaar als ik ben (en waarlijk, mijn zonden zijn veel en groot). Heere, laat dit mij dan ten goede mogen gedijen en verheerlijk Uw genade in de verlossing mijner ziel door Uw Zoon Jezus Christus, amen”.

Het gaat in de Schrift om de openbaring van de Zoon Gods in het hart van ellendige zondaren. En in die openbaring is het rechten de kracht van het gelovig komen tot de Heere Jezus. In het zien van Hem is het zien van de Vader, het blikken in Zijn liefde.

Niet terstond, ook niet bij de eerste, tweede, derde, zelfs niet op zijn zesde smeking bekwam Hoop de openbaring van Christus in zijn hart, het smaken van de liefde des Vaders. Wel honderden malen werd hij gekweld met de gedachte, dat hij het bidden maar op moest geven. En toch kon hij het niet nalaten te volharden in het bidden.

Op de vraag van de Pelgrim: „En wat was de reden, dat gij het niet deed?” gaf Hoop ten antwoord: „Ik geloofde vast, dat hetgeen mij was gezegd, de waarheid was, n.l. dat zonder

de gerechtigheid van Christus de gehele wereld mij niets kon baten, en daarom, zo dacht ik bij mezelf, indien ik het bidden nalaat, sterf ik, en ik kan slechts sterven aan de voet van de genadetroon! Daarbij overdacht ik het woord des Heeren: Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen; Hij zal komen en niet vertoeven. Op deze wijze volhardde ik in het gebed tot het de Vader behaagde mij de Zoon te doen aanschouwen”.

Hier wordt het ons wel duidelijk, dat Hoop niet opgebouwd is in de eerste beginselen van het genadeleven. Velen hebben wat, nemen wat en zie, zij zijn klaar. Deze leven bij gevolgtrekkingen, tot grote schade van het geestelijke leven. Men leeft ver boven zijn stand en daar worden allerlei godsdienstige knoeierijen uit geboren. Menigeen heeft zich hiermee in grote verwarringen gebracht, in tijden van donkerheid en onvruchtbaarheid. Wij hebben gedurig ons innerlijk leven te toetsen aan de proefsteen van Gods getuigenis, om zuivere werkzaamheden te bekomen aan de troon van Gods genade.

Volhardend in het gebed heeft Hoop wasdom verkregen in zijn geestelijk leven. Hij mocht opwassen in de genade en kennis van onze Heere Jezus Christus, door Hem te omhelzen als een geschenk van de Vader. In Hem schenkt de Vader niet alleen de vergeving der zonde, doch ook het recht ten eeuwigen leven. De algemene kennis van de Heere Jezus hebben wij vanuit de Schrift te waarderen, doch in het geloof, dat door de liefde werkt, bekamt het hart de bijzondere of zaligmakende kennis van Hem.

A.

R. Kok

46 Naar de Catechisatie

DE SCHEPPING (vervolg)

De schepping van de mens (1)

God heeft de mens geschapen op de zesde dag. Hoe komt allereerst hierbij de wijsheid uit van de grote Schepper in de orde van Zijn werken. Zo heeft de Heere eerst de woonplaats toebeleid van de mens, die Hij boven alle schepselen stelde als een redelijk, zedelijk schepsel, begaafd met zulke rijke functies van denken, willen en begeren, zelfbewust.

De moderne wetenschap spreekt van een „oermens”, uit het vóór-Adamitisch tijdperk. De dwaasheid van de mens, zoals hij door de zonde geworden is, treedt hier weer zo duidelijk aan het licht. Want tot zulke waanzinnigheden komt men, wanneer men Gods Woord verwerpt en eigen meningen en theorieën gaat uitspelen.

We hebben reeds gewezen op de leer van Darwin met zijn evolutie-theorie, d.w.z. dat alles zich vanzelf ontwikkelde uit de lagere soorten van de schepselen tot de hogere. Zo dus ook de mens, volgens dit ongeloofsstandpunt. Hoog boven al deze dwaasheden staat het beschreven Woord van God, dat ons duidelijk openbaart, dat God de mens heeft geschapen en wel na een bijzondere RAADSLAG Gods. Want we lezen, dat God tot Zichzelf sprak en zeide: „Laat ons mensen maken naar Ons beeld en naar Onze gelijkenis”. Gens. 1 : 26. Dit wijst reeds op de hoge plaats, waarop de mens gesteld is als het „pronkjuweel” van Gods schepping, gelijk dit ook blijkt uit zijn geschapen zijn naar het beeld Gods, waarop wij nader hopen terug te komen.

De mens is geschapen uit het stof der aarde, wat zijn lichaam betreft. Aarde heet naar de Hebreeuwse taal ook: adam, roodachtig. Van de ziel des mensen lezen we, dat God in zijn neusgaten blies de adem des levens. „Alzo werd de mens tot een levende ziel”.

De mens bestaat dus uit ziel en lichaam. Wel lezen we in 1 Thess. 5 : 23 de onderscheiding van: geest, ziel en lichaam, maar in deze tekst gaat het niet over een psychologische uiteenzetting als zodanig, gelijk men bij de leer van de psychologie (zielkunde) wel ziel en geest als afzonderlijke substanties heeft

willen stellen. Wel maakt de Bijbel „onderscheiding” tussen ziel en geest, maar zij bedoelt nooit daarmee aan te willen geven een principiële scheiding tussen beide. 1 Thess. 5 : 23 wijst op het volkomene van de mens: „En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al”. Dit is: naar alle zijden, in alle delen. Geest en ziel duiden beide het onstoffelijk deel van de mens aan, hebben beide betrekking op de geestelijke zijde van des mensen bestaan. Maar er is enig onderscheid tussen beide. Geest is het beginsel en de kracht des levens, ziel is de zetel des levens. Als geest is de mens aangelegd op de onzienlijke wereld, als ziel staat de mens in relatie tot het stoffelijke, het natuurlijke leven.

We onderscheiden drieërlei leven: plantenleven, dierlijk leven en menselijk leven. Is er sprake van de „ziel” van het dier, dan bedoelt de Schrift aan te geven het natuurlijk leven van het dier. „Want de ziel des vleses is in zijn bloed”. Lev. 17 : 11a.

Wat is nu de ziel van de mens?

De ziel is een onsterfelijke geest, waardoor wij leven en rede gebruiken, zo omschrijven haar de dogmatici.

We hopen nog nader te bezien de kwestie over het ontstaan van de ziel.

Eerst willen we echter nog even wijzen op de verhouding, waarin God de mens heeft geschapen, op zijn onderling verband. Zulks in onderscheiding van de engelen.

De engelen zijn zonder enig onderling verband geschapen, zo hebben we reeds in een vorige les opgemerkt. Individueel: los naast elkaar, zonder familieverband. Zij zijn allen tegelijk geschapen.

De mens daarentegen is wel in onderling verband geschapen. Dit lezen we in Handel. 17 : 26a: „En heeft uit enen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op de gehele aardbodem te wonen”.

In Adam heeft God heel de mensheid begrepen doen zijn.

Twee aangrijpende zaken vloeien hieruit voort.

Allereerst, dat wij vanwege dit onderling verband (uit enen bloede) allen deel hebben aan de zonde van Adam. Krachtens het feit, dat Adam ook was gesteld als een vertegenwoordigend HOOFD van heel het menselijk geslacht, wordt ons de *schuld* van zijn overtreding en de straf daarover door het Goddelijk oordeel *toegerekend*. Maar wij hebben ook allen een verdorven bestaan gekregen, omdat Adam ons aller STAMVADER was. De erfsmet, de inklevende verdorvenheid, erven wij van onze ouders. „Wie zal een reine geven uit de onreine?” Job 14 : 4.

Zijn we aan onze verdorvenheid ontdekt geworden? Zo alleen komt er plaats voor de heilrijke mogelijkheid om door één Middelaar verzoend en gereinigd te worden. Want de tweede zaak, die uit de schepping van de mens voortvloeit, namelijk uit het geschapen zijn in één onderling verband, is: de mogelijkheid der PLAATSERVANGING, één voor velen! Daarom kunnen door de ene Middelaar, Jezus Christus, velen verzoend en behouden worden. Rom. 5 spreekt daarvan zo duidelijk. Zie o.a. 5 : 19: „Want gelijk door de ongehoorzaamheid van die ene mens velen tot zondaars gesteld zijn geworden, also zullen ook door de gehoorzaamheid van Een velen tot rechtvaardigen gesteld worden”.

Zo wordt dan ook die ene Middelaar en Borg dierbaar, gepast, algenoegzaam voor een gans schuldig, onrein zondaar, die zich ook al meer leert kennen in zijn verdorven bestaan voor God.

Is het niet de roemtaal van Gods levende kerk: „Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen!”

Urk

H. van Leeuwen

De waarheid van schepping en val

5.

Kapitulatie voor de natuurwetenschap.

Vorige maal hebben we geschreven over de veranderde houding op het „bredere gereformeerde elf” tegenover de evolutie-gedachte en de ouderdom van de aarde door de zgn. resultaten van de natuurwetenschappen. Aan het eind van dat artikel hebben we de overtuiging uitgesproken, dat deze veranderde houding doorgewerkt heeft tot een andere benadering van Gods Woord. We zijn ons bewust, dat we daarmee in feite een kapitulatie stellen voor de natuurwetenschappen.

Nu is iedere kapitulatie niet gelijk. In dit geval zouden we niet van een openlijke kapitulatie willen spreken. Zelfs willen we niet graag ieder, die vanuit de resultaten en vragen van de natuurwetenschappen een andere benadering van b.v. Genesis 1-3 zoekt, beschuldigen van een bewuste kapitulatie. Men kan werkelijk menen het goede te zoeken en toch voor het verkeerde kapitulieren. Ondertussen blijft een verholde of onbewuste kapitulatie dezelfde zaak. Daarom wordt het van ons gevraagd om aan te tonen, dat dit werkelijkheid is. Duidelijk blijkt deze kapitulatie binnen de kring van de Gereformeerde Kerken in de gehele gang van zaken, die tot de val van Assen geleid heeft. De nieuwere opvattingen binnen deze kerken waren reeds langer gepubliceerd, vóórdat er kerkelijk iets ondernomen was. Ieder was officieel gebonden aan de belijdenis, die naar de uitspraak van Assen 1926 niet gedooft, dat iemand het Schriftverhaal van Genesis 2 en 3 niet letterlijk neemt. Het bleek echter, dat meerdere predikanten in de Gereformeerde Kerken achter de nieuwere opvattingen van de mensen van de natuurwetenschap — in eigen kring — stonden. Zo schreef Ds. Th. Delleman zijn boeken over de schepping in 1960 en 1961 duidelijk onder invloed van deze opvattingen. Zijn eigen mening geeft hij dan ook zelf weer in een verklaring van zondag 3: „Er is geen

enkel bijbels motief om bezwaar te maken tegen de wetenschappelijke stelling, dat ook de creatie — schepping — van de mens in de weg van evolutie geschiedde”. Het is dus wel duidelijk, dat zo iemand het Schriftgedeelte eerst heeft „aangepast” om dan te zeggen, dat er geen bijbels motief is tegen de evolutie-gedachte.

En juist deze predikant is het geweest op de generale synode van deze zelfde kerken, die de zaak van Assen weer aan de orde heeft gesteld. Van deze Th. Delleman kwam het verzoek op de Generale Synode van Apeldoorn 1961-'62 om na te gaan of en in hoeverre de uitspraken van de synode van Assen 1926 nog bindend zijn.

Tekenend is het, dat deze synode niet deze predikant ter verantwoording riep over zijn eigen afwijkende meningen — in het verzoekschrift zelf naar voren gebracht — maar in wezen inging op het verzoek en de zaak opdroeg aan een deputaatschap. In het rapport, dat op de volgende synode diende, was een uitvoerige bijlage, waarin een overzicht gegeven werd van de ontwikkeling van de natuurwetenschappen in de laatste tientallen jaren. Het is waar: het deputaatschap in zijn geheel wenste geen verantwoordelijkheid te dragen voor deze bijlage, waarin de nieuwere ideeën feitelijk onderstreept werden. Er bleek ook geen verzet tegen.

Zo is het voortgegaan. Op de synode, waar de uitspraak van Assen terzijde is gesteld, werd in het meerderheidsrapport geschreven: „het combineren van het standpunt — ten opzichte van de evolutie en de ouderdom der aarde — met de onder ons traditionele exegese van Genesis 1-11 levert moeilijkheden op”.

Is het te veel gezegd, dat men gekapituleerd heeft voor de „resultaten” van de natuurwetenschap?

De vraag kan misschien bij sommige lezers opkomen, of het onder ons nodig is deze droevige gang van zaken in de Gereformeerde Kerken weer te geven. Hier zijn voor ons waarschuwingen in verborgen, die we niet

voorbij mogen gaan.

Allereerst treft hier het gevaarlijke van deze kapitulatie binnen deze kring. Met allerlei redeneringen wordt deze met kracht ontkend. Zo spreekt het bovenbedoelde meerderheidsrapport ervan, dat de min of meer vaststaande resultaten van de natuurwetenschap nooit grond tot het aanvaarden of verwerpen van een bepaalde verklaring van Gods Woord kunnen zijn maar wel aanleiding. Op zichzelf genomen is dit een waarheid, maar het gaat hier niet over een andere exegese, doch over het loslaten van de feitelijkheid van Gods Woord. En daar kan de wetenschap noch grond noch aanleiding voor geven. later wordt in hetzelfde rapport gezegd, dat de natuurwetenschappen niet over de uitlegging van de Schrift mogen heersen. Al zulke beweringen zijn prachtig, maar de uitkomst is anders. Ook hier blijkt het, dat men bij de doorwerking tot de nieuwe benadering van de eerste bijbelhoofdstukken ook het gereformeerde kleed wil aanhouden.

En laten we gewaarschuwd worden om niet te letten op allerlei prachtige redeneringen, die de weg moeten banen voor het van onze zijde aanpassen van Gods Woord aan de resultaten der wetenschap. Het is onlangs op een openbare vergadering bewezen wat voor inhoud veel woorden hebben: daar wees één uit deze zelfde kring de beschuldiging van aantasting van het Schriftgezag af, terwijl hij openlijk het bestaan van Adam in twijfel trok. In alles is hier één ding duidelijk: Het is begonnen in de Gereformeerde Kerken met het negeren van de beleving van de waarheid naar de Schriften. Deze louter intellectuele benadering van Gods Woord met handhaving van het gezag had het andere gevaar reeds in zich, n.l. geen verweer te hebben tegen de aanvallen van de wetenschap. Er ligt een kern van waarheid in het woord van Kohlbrugge — in een preek over Genesis 3, eenmaal gehouden te Vianen, 29 juni 1856 —: „Waar alléén kennis is, daar is voortdurende twijfel of Gods Woord wel Gods Woord is”. Alleen in het geestelijk verstaan van de boodschap van Gods Woord ligt het verweer tegen alle aanvallen.

Maar daarom spreekt dit nog op een andere manier tot ons. Onder ons zullen gerust jongere — en oudere — mensen zijn, die met vragen in hun gemoed gaan ten aanzien van deze dingen. Ik voor mij wil deze vragen niet éézijdig tegemoet treden met de afwerende beweging: je behoort zulke vragen niet te stellen en daarmee uit. Natuurlijk worden er heel wat vragen gesteld louter om te vragen. Ook zijn er vragen, die meer aantijgingen zijn. Maar er kunnen pijnlijke botsingen zijn, vooral voor hen, die bij het zuivere Woord Gods zijn opgevoed, en op een middelbare school of universiteit tegenstrijdige ideeën horen. Wie in eigen leven iets kent van de twijfelvragen die op kunnen komen, moet niet hoogmoedig oordelen over zulke botsingen. Alleen: dan moeten deze vragen tegemoet getreden worden vanuit de rechte beweging, die niet Gods Woord loslaat, maar dat Woord vasthoudt. Dan is er heus geen antwoord op alle vragen te geven, maar wordt toch het geestelijk verstaan van de boodschap óók van de eerste bijbelhoofdstukken centraal gesteld. Daarin ligt toch een zegen voor onze jongere mensen wanneer Gods kerk hen zó tegemoet treedt. Zo wordt het betrekkelijke van deze vragen voor ogen gesteld. En het buigen onder Gods Woord heeft licht in zich om het pad te gaan ook in deze donkere tijd.

Wat doet men echter in de Gereformeerde Kerken: men bewijst een slechte dienst aan degenen, die met vragen komen naar aanleiding van de resultaten van de natuurwetenschap. De kracht aan de boodschap ontnemen betekent de lamp te doven, die licht op het pad verspreiden moet. Dit zal alleen een verdere verwijdering van het Woord Gods teweegbrengen. Daarom mogen wij ook onder ons aan deze waarschuwing niet voorbijgaan.

D. Slagboom

Op één onzer huisbezoeken ontmoetten wij eens een man, die reeds enkele malen was aangekomen aan het Heilig Avondmaal, dus het lag op onze weg om daar ook een weinig aandacht aan te schenken tijdens dit bezoek. Een paar woorden waren voldoende om hem uit te lokken tot spreken. Het werd wel een lang verhaal, maar het bevredigde ons niet. Wij hoorden wijlen Ds. Riekel eens zeggen van de preekstoel: „Er zijn mensen, die vlak bij de grens wonen, één stapje verder en ze zijn over de grens”. En inderdaad ontmoet men zulke mensen, die heel wat weten te spreken uit kracht van overtuigingen, en toch als het er op aan komt voor de grens blijven staan. Zo ongeveer bevonden wij het ook bij deze man. Gevoelig aangedaan vertelde hij ons van de vele bekommernissen, waaronder hij al vele jaren verkeerde. Onder indrukken van dood en eeuwigheid levende was het lang niet makkelijk voor hem. Soms drukte het hem zwaar als hij bedacht, dat hij voor God niet zou kunnen bestaan in de grote dag.

Met veel gemoedsbewegingen vertelde deze man verschillende dingen, waarvan wijhaast zouden denken: hier kon wel eens iets van de Heere bij zijn, en toch over het algemeen meenden wij een gemis waar te nemen, dat wij zo direkt niet onder woorden konden brengen. Het werd ons gaande onduidelijker waaruit hij opkwam en waar het hem onder dit alles om te doen was, zodat we in onszelf zuchtten om enig licht en vrijmoedigheid.

hem lang te hebben gehoord wisten wij niet anders te doen dan hem te vragen of hij niet al hetgeen hij ons verteld had, ooit een verloren zondaar onder God geweest was, want daar komt het toch op aan; om met zijn zonden door de nood gedreven onder God terecht te komen is zo noodzakelijk, om het daar te beleven, dat de Heere recht is als Hij mij voor eeuwig wegdoet; daar is het nood, maar daar laat de Heere zo'n ziel niet in omkomen. Aan 's mensen zijde is het dan afgesneden, want hij valt toe, dat de Heere niet anders kan handelen dan het eeuwige vonnis over hem voltrekken; maar hier vindt dat grote wonder plaats, dat er van 's Heeren wege een mogelijkheid wordt geopenbaard, waarin de verloren zondaar genade kan bewezen worden, vriend, dat is een eenzijdig Godswerk, voor u en mij ten hoogste noodzakelijk om dat te ondervinden, want in die weg komt er plaats voor een Borg en Middeelaar. Hoe zit dat nu, vriend, want deze dingen hebben wij zo gemist in hetgeen u ons vertelde. Ik moet eerlijk bekennen, dat ik aan die zaken, zoals u die voorstelde, geen kennis heb, het was mij menigmaal bang, en dan bad ik, en dan gevoelde ik wel eens verlichting, en werd ik weer rustiger totdat het me weer aangreep, dat het zo toch niet goed gaat, want ik weet het van huis uit wegens opvoeding en onderwijs, dat een mens zoals hij geboren is voor God niet kan bestaan, daar moet een wonder aan een mens gebeuren.

Ja vriend, dat is een wonder als de Heere een zondaar van dood levend maakt, en dat blijft voor zo'n mens een wonder; als dat ook bij de voortduur voor zijn aandacht komt, zucht hij het wel eens uit voor de Heere: Wat heeft U toch bewogen om naar zo'n vloekwaardig zondaar om te zien? Want bij nadere ontdekking aan zijn inwendig bestaan wordt dat wonder al wonderlijker, al is het dat de Heere wel eens verzekering gegeven heeft van Zijn eeuwige liefde. Ja vriend, voor wie dat wonder geen wonder meer is, die mag het wel eens nakijken of het wel ooit een wonder geweest is, want dat volk heeft meteen wonderdoend God te doen, en zij zijn een volk van het wonder. Maar wij hebben u ook enkele malen opgemerkt aan de tafel des verbonds. Hoe was u toen gesteld, wat bewoog u er toe, was daar een bijzondere oorzaak voor? Want dat is toch geen geringe zaak; ja, zien we rondom ons hoevelen aan de bediening gaan, dan zouden we wel denken dat het getal van Gods kinderen niet zo klein schijnt te zijn; maar ook

dit is een persoonlijke zaak, en is het recht, dan spreekt daar toch onze persoonlijke verhouding tot de Heere uit en komt het er op aan of wij ook een recht van boven hebben ontvangen om aan te gaan.

Ja man, dat kan ik zo niet verklaren, ik heb soms een drang in me, en dan kan ik niet in mijn bank blijven zitten. Vraagt u mij of ik er wat bijzonders voor had om aan te gaan dan moet ik dat ontkennen, ik weet eigenlijk niet te zeggen hoe ik gesteld was.

Wel vriend, wat is het dan dat u deed aangaan? Uit hetgeen u ons mededeelde kunnen wij niet opmaken dat u enige kennis hebt opgedaan van de Heere Jezus. Zelf hebt u ons gezegd wel te geloven, dat er een Heere Jezus is, want het staat in de Schrift, maar hoe zullen wij enige kennis van Hem kunnen verkrijgen indien Hij niet in onze harten wordt geopenbaard? En het is toch de Heere Jezus, Die het Heilig Avondmaal heeft ingesteld voor Zijn volk, aan wie Hij de opdracht gegeven heeft: „Doe dat tot Mijn gedachtenis”. Dus dat houdt in, dat Zijn volk Hem min of meer kent, want hoe zal men gedachtenis stichten van iemand, die men niet kent? En de Heere heeft dit sakrament gegeven tot versterking van het geloof. Dus er moet geloof in Hem zijn, zal het kunnen versterkt worden.

Dit zijn toch wel zaken, die de overweging waard zijn. De Heere heeft dit ingesteld voor Zijn volk, maar dan moet er toch wel enige wetenschap van zijn dat, en hoe, wij tot Zijn volk zijn gemaakt. Wij mogen deze dingen wel recht naar Gods Woorden de belijdenis stellen, want wij vrezen, dat velen wel gebruik maken van het Heilig Avondmaalen van deze dingen onkundig zijn, en aangaan op een gemoedelijke grond of op een blote belijdenis zonder deze zaken ter harte te nemen. Men zegt wel eens: ik ben aangegaan met de woorden van Esther: Kom ik om, dan kom ik om; en wij weten, dat Gods volk toestanden kan beleven, dat deze woorden bewaarheid worden, maar let hier nu goed op; toen Esther deze woorden sprak was de koning Ahasveros geen vreemde voor haar, zij kende hem. Dus hoe noodzakelijk voor u en ons om deze dingen te onderzoeken, of dat wij waarlijk van 's Heeren wege een recht ontvangen hebben om aan te zitten aan Zijn tafel. Denk over hetgeen wij vanavond besproken hebben ernstig na, opdat wij ons niet mogen bedriegen, menende bezitters te zijn, terwijl we nooit missers geweest zijn.

J. van Heteren

Het verschil tussen het menselijke en het goddelijke

Wat van mensen is heeft geen gebroken gang, daar heeft nog geen worstelen met de God van Bethel plaats gehad. Wat van mensen is, heeft de beide benen even lang, en kan zijn gang bepalen; daar weet men op een duimbreed hoe het zijn moet, en staat roestvast in datgene, wat hem naar zijn lusten heilig, rechtvaardig en goed dunk, en bindt in zijn kortzichtigheid de raad, het wezen, de wegen wil van God in. Al wie uit God is krijgt een houding en een gang als Jakob; voor geheel de wereld treedt Ezau heerlijk te voorschijn, en menig zede-meester heeft dan ook in zijn wereld-vroomheid over de heilige Jakob de staf gebroken en aan Ezau de palmtak toegereikt.

Wel u, zo gij er niet aan geërgerd wordt hoe God Zijn heiligen leidt, zo gij acht geeft op het Woord Gods, want dat leert ons, hoe Zijn heiligen heilig zijn, en waarin het ligt, dat de goddelozen goddeloos zijn. De goddelozen kunnen altijd vooruit, die maken zich groot in hun doen, — in hun harten leeft het IK, de eigen kracht, eigen vroomheid en heiligheid. De heiligen Gods kunnen nooit vooruit, alles is hun altijd uit de handen genomen; doch God is hun toevlucht en sterkte, hun licht en troost; zij verwachten niets van de wereld, noch van zichzelf; zij vermogen zelf niets en hebben geen wijsheid, hebben ook geen geloof, als het er op aankomt, maar zijn altijd vol vrees, zij sidderen en beven, alle beangstigt

hen; maar het is de God van Bethel, Die hen in Zich heeft doorgeholpen, en Die hen doorhelpt, juist zó doorhelpt, dat alle vlees, ook hun vlees, daarbij te niet gemaakt is, opdat de wereld erkenne, dat Zijn raad bestaat, dat Hij de Zijnen liefgehad heeft, en dat Hij, Die ter rechterhand der Majesteit Gods zit, alleen geweten heeft hen zalig te maken.

Daarom moet gij volstrekt de moed niet opgeven, gij die in het geheel niet meer vooruit kunt, die voelt, dat u de heup verwrongen is; want Zijn Woord, Zijn Naam, Zijn zegen zal het doen, en maken, dateen Laban vriendelijk met u zal moeten spreken, dat een Ezau zeer beleefd met u zal moeten handelen, dat gij noch in de leeuwenkuil noch in de gloeiende oven zult omkomen, en dat uw hellevaart zo waarachtig een hemelvaart zal zijn, als Hij gezegd heeft: „Ik zal de hinkenden behoeden” (Zef. 3 : 19), en wederom: „Ik zal haar, die hinkende was, verzamelen, — en maken toteen overblijfsel, — tot een machtig volk” (Micha 4 : 7).

Einde van een preek over Genesis 32 : 31.

Dr. H. F. Kohlbrugge

Kinderbijbel in het Spaans

De Stichting Spaanse Evangelische Zending schrijft o.a. het volgende:

Hierdoor delen wij u mede, dat de Raad van Bestuur onzer Stichting ten dienste van de jeugd in Spanje heeft besloten Bijbelvertellingen in het Spaans het licht te doen zien.

De gedachte leeft, dat ook vele ouderen hiervoor belangstellend zullen zijn. Met Bijbelvertellingen wordt getracht de zondagsscholen te dienen, alsmede de enkele niet wetig erkende protestantse scholen.

Gepoogd wordt via deze Bijbelvertellingen Gods Woord op eenvoudige wijze te kunnen brengen in vele Spaanse gezinnen.

Besloten is de bekende boeiend geschreven Bijbelgetrouwe KINDERBIJBEL van de heer J. Vreugdenhil te Kampen, hoofd van de Groen van Prinstererschool aldaar, in bundel-afleveringen uit te geven. Begonnen werd met de vertaling van het Nieuwe Testament.

Nog dit jaar zal D.V. de eerste bundel naar Spanje worden verzonden, omvattende de Kerstgeschiedenis. Zie ook de advertentie in het vorige nummer.

STICHTING REFORMATISCHE PUBLIKATIE

Uitgaande van deze Stichting, welke het doen verschijnen van een positief reformatisch dagblad voorbereidt, zal D.V. op ZATERDAG 2 NOVEMBER a.s. een

STREEKBIJEENKOMST

worden gehouden in de JACHIN BOAZKERK a.d. Singel te URK. Aanvang 14 uur.

Sprekers zijn:

Ds. S. de JONG, Ned. Herv. predikant te Houten, openingswoord

W. v.d. ZWAAG, Barneveld, 2e voorzitter der Stichting

Ds. M.G. MOUW, predikant der Geref. Gemeente te Oudemirdum

K. EDERVEEN, Utrecht, bestuurslid

G. den BOER, Hoofddorp, 1e voorzitter der Stichting

Ds. E. du MARCHIE van VOORTHUIZEN, Oud Geref. predikant te Urk, slotwoord.

Doel: Voorlichting, werving van propagandisten en abonnees.

In de pauze gelegenheid voor kontakten met dhr. J. C. Jongeneel te Kockengen die de leiding van de propagandisten behartigt.

Vragen, op deze bijeenkomst te beantwoorden, worden gaarne uiterlijk 26 oktober a.s. schriftelijk ingewacht bij het sekretariaat van de Stichting Reformatorische Publikatie, Bosstraat 21, Driebergen.

Meerdere streekbijeenkomsten zijn in voorbereiding, o.m. voor Staphorst, de Alblasserwaard, Goeree en Overflakkee en de Bommelerwaard. Nadere gegevens volgen z.s.m.

BIEDT ZICH AAN

Jongeman, 33 j., Chr. Geref., werkzaam bij een grossier in levensmiddelen, eerst 4 j. als chauffeur, daarna 5 j. als kantoorbediende (faktuur-afd.), zoekt passende werkkring. Br. onder nr. 321 Adm. van dit blad, Van Eeghenstr. 14, Alphen a.d. Rijn.

Op WOENSDAG 30 OKTOBER a.s. zal D.V. een

HERVORMINGSDIENST

worden gehouden in de Nederlands Hervormde Kerk te Zwartsloot t.b.v. de S.E.Z.

Spreker Ds. L. VROEGINDEWEY, Ned. Herv. pred. te Delft.

Onderwerp: De kracht der Reformatie
Aanvang 7.30 uur n.m.